

Defensar i reforçar la convivència en pau i llibertat

El dia 24 de març vaig participar a Madrid en un sopar de la Fundació Keren Kayemet Leisrael, convidat pel president de la secció espanyola d'aquella fundació, el meu company de batxillerat i bon amic Dito Beniflah.

La invitació em va permetre conèixer l'abast de la tasca d'aquesta fundació en pro de les relacions entre Espanya i Israel en l'àmbit de les accions medioambientals.

Vaig saber així que per la seva acció a escala mundial les Nacions Unides (ONU) han atorgat a aquesta fundació un reconeixement, per la seva activitat en temes ecològics i de preservació del medi ambient i la natura.

Dos mesos després, dijous passat, dia 23 de maig, assistia a la recepció que ens oferia l'ambaixador d'Israel a Espanya i Andorra, el senyor Alon Bar.

Entre un acte i l'altre hi ha només dos mesos de distància. Però en aquests dos mesos s'han esdevingut a Andorra uns fets greus, molt greus: l'agressió patida per un jove andorrà, de confessió jueva, per una persona que no amagava les seves conviccions antisemites.

Mai a Andorra havíem viscut una situació semblant. Una situació inadmissible davant la qual ens hem de manifestar, privadament però també públicament, explicant sense embuts que la Constitució garanteix, en l'article 11, la llibertat ideològica, religiosa i de culte.

D'igual manera la Constitució estableix, en l'article 9, que totes les persones tenen dret a la llibertat i a la seguretat.

L'ambaixador d'Israel Alon Bar ens va recordar dijous passat que és inacceptable qualsevol missatge a l'odi i va demanar que els jueus, com la resta de comunitats arrelades al nostre país, se sentin ben protegits a Andorra.

He sentit veus que es queixen per aquelles manifestacions del diplomàtic israelià. Jo penso que s'equivoquen.

L'ambaixador d'Israel a Andorra va fer molt bé de dir el que va dir. Ho havia de dir. I ho va dir de manera molt respectuosa amb les institucions andorranes.

No vull pas entrar ara en el desenvolupament concret, en la seva fase d'instrucció

judicial, de la inadmissible agressió patida per un jove andorrà. La justícia ha de fer el seu camí. Espero i desitjo que el faci amb serenitat i amb diligència.

Però sense voler interferir en un procediment judicial en curs, sí que vull dir que l'antisemitisme és, com ho escrivia Josep Ramoneda, precisament a l'edició d'*El País* dijous passat, "una malaltia de l'esperit molt estesa".

I ho deia per les infames manifestacions d'odi vessades a les xarxes socials després de la derrota del Madrid davant el Maccabi de Tel-Aviv en una competició esportiva.

Estic d'acord amb el que expressava Josep Ramoneda en aquell article de dijous passat, aquestes expressions d'odi "...les hem de combatre amb la paraula, amb l'educació i amb la cultura política que no acudeixi a la construcció de bocs emissaris (els immigrants, per exemple) per exorcitzar els fracassos, les frustracions i els errors".

Dissabte vaig comprar a Tolosa un llibre, que acaba de publicar-se aquest mes de maig, de Michel Wieviorka, *L'antisemitisme expliqué aux jeunes*, en el qual el so-

ciòleg francès, director d'estudis a l'École d'Hautes Études en Sciences Sociales, exposa una guia indispensable per comprendre les arrels de l'antisemitisme i reflexionar sobre l'actualitat.

En recomano la lectura a tots els que estan preocupats per l'arribada a Andorra de brots d'intolerància i de violència.

I ho faig poques hores després que al cor d'Europa, a Brussel·les, hi hagi hagut un crim horrorós contra la comunitat jueva belga.

Dijous passat, en marxar de la recepció de l'ambaixada d'Israel, vaig manifestar al pare del jove agredit la meua solidaritat, després d'haver-li expressat, una estona abans, al seu fill el meu suport.

Estic convençut que Andorra ha superat en la seva història moments difícils perquè ha aconseguit evitar fractures socials. Hem de mantenir i reforçar la nostra voluntat d'integració del conjunt de comunitats que s'han arrelat a Andorra. I només ho podem fer des d'una defensa ferma i valenta dels principis i valors constitucionals de tolerància i llibertat.